

DECIZIE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Cojocar u împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, terț Andrei Tankulevici privind constatarea inexistenței raportului juridic și anularea certificatului cu radierea înregistrării din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe, și

la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Tankulevici împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, persoană terță Ruslan Cojocar u privind anularea actului administrativ individual,

împotriva deciziei din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi și s-a menținut hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 04 aprilie 2019, Ruslan Cojocar u a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (în continuare AGEPI) privind rectificarea certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe.

În susținerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că la 21 decembrie 2019, a expediat în adresa Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cererea prealabilă nr. 1 din aceeași dată, prin care a solicitat să fie exclus numele și prenumele din certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017, ca fiind greșit indicate la rubricile „titularul drepturilor patrimoniale” și „Autor”.

La 05 martie 2019, a recepționat răspunsul AGEPI nr. 166 din 21 ianuarie 2019, prin care i s-a comunicat că la data de 15 noiembrie 2017 a fost depusă în format electronic cererea de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” cu nr. de intrare 522, solicitant și titular al drepturilor patrimoniale, fiind indicat Ruslan Cojocar u, IDNP XXXXXX, iar în calitate de

reprezentant - Iuri Gomeniuk. La cererea de înregistrare au fost anexate 55 fotografii color în 2 exemplare, copia buletinului de identitate a solicitantului, autorului și titularului drepturilor patrimoniale Ruslan Cojocar, procura și nota de plată a taxei. Iar, procedura de anulare a certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017, ține de competența instanței de judecată.

Reclamantul Ruslan Cojocar a susținut că mandatarul autorizat Iuri Gomeniuk conlucrează cu el din 2011 și i-a efectuat mai multe înregistrări de mărci, atât pe plan național cât și internațional.

Ruslan Cojocar a indicat că este unicul asociat și deținătorul a 100% din capitalul social al SRL „Tucano Coffee”. Iar, Iuri Gomeniuk din greșală a depus cererea de înregistrare a obiectului „Tucano Design” din numele său.

Așadar, Iuri Gomeniuk a acționat eronat, cu depășirea împuternicirilor de reprezentare acordate și a depus cererea de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” cu nr. de intrare 522, în lipsa unor solicitări în acest sens din partea sa.

Astfel, prin înregistrarea eronată a certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017, i s-a încălcat dreptul la nume prevăzut de art. 29 din Codul civil.

De altfel, în opinia reclamantului nu au fost respectate prevederile art. 249 Cod civil, care stipulează că dacă o persoană încheie un act juridic în numele unei alte persoane fără a avea împuterniciri pentru reprezentare, sau cu depășirea împuternicirilor, actul juridic produce efecte pentru reprezentat numai în cazul în care acesta îl ratifică ulterior. La caz, actul juridic poate fi ratificat atât expres, cât și prin acțiuni concludente. Până la ratificare actul juridic constituie un act juridic inefficient în raport cu reprezentatul.

Având în vedere cele enunțate, reclamantul a solicitat radierea IDNP-ului XXXXXX, numelui și prenumelui, „Ruslan Cojocar” din certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017 (f.d. 2-3, Vol.I).

La 02 august 2019, Andrei Tankulevici a depus cerere, prin care a solicitat atragerea sa în proces (f.d.27-28, Vol.I).

Prin încheierea din 04 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, Andrei Tankulevici s-a atras în proces în calitate de terț (f.d.52-53, Vol.I).

În cadrul ședinței de judecată în prima instanță din 09 iulie 2020, Andrei Tankulevici a depus cerere cu privire la fondul cauzei, prin care a solicitat admiterea acțiunii lui Ruslan Cojocar și anularea Certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe Seria AP 5776 din 28 decembrie 2017, în conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ (f.d.69, Vol.I).

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond Ruslan Cojocar, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat constatarea inexistenței raportului juridic, pe motivul înregistrării cu încălcarea prevederilor legale a operelor, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017, anularea certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017 și radierea înregistrării respective din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe (f.d. 70-71, Vol.I).

În motivarea cererii înaintate, reclamantul a relevat că procedura de înregistrare a operelor de artă plastică se realizează în conformitate cu prevederile

Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012.

Potrivit pct. 3 al Regulamentului nominalizat, cererea de înregistrare a unei opere se depune la AGEPI de către solicitant personal sau prin intermediul unei persoane împuternicite prin procură, eliberată în condițiile legii.

Aici, reclamantul a subliniat că nu a depus spre înregistrare operele, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017, și nici nu a împuternicit vreo persoană să realizeze aceste acțiuni. Astfel, în rezultatul examinării materialelor dosarului de înregistrare la AGEPI, a constatat că cererea de înregistrare a fost semnată și depusă de către Iuri Gomeniuk, care a confirmat acest fapt în cadrul ședinței din 27 ianuarie 2020.

Mai mult, la dosarul de înregistrare la AGEPI, a depistat două procuri atașate, din titlul cărora rezultă că sunt pentru înregistrarea mărcilor, pe când în conținutul acestora se face referire la o cerere de operă de artă plastică.

În context, reclamantul a menționat că deosebirea dintre procuri constă în faptul că prima procură nu are număr și dată de intrare la sediul AGEPI, pe când pe cea de-a doua procură este aplicat sigiliul de intrare al AGEPI. Totodată, prima procură face referire la o cerere a operei de artă plastică, pe când în cea de-a doua se menționează despre o cerere a operei de artă plastică cu nr. 522. În ambele procuri, în dreptul numelui lui Ruslan Cojocar, a fost aplicată câte o semnătură, care la prima vedere par a fi identice și că au fost preluate din alte documente.

Aici, reclamantul a reiterat că nu a semnat vreo procură pentru înregistrarea operelor, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017 și nu poate explica prezența acelor două procuri în materialele dosarului de înregistrare la AGEPI.

Conform pct. 6 al Regulamentului enunțat, la cererea de înregistrare se anexează opera propriu-zisă în două exemplare identice, cu semnătura autorilor pe fiecare pagină.

La acest capitol, Ruslan Cojocar, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș a indicat că fiecare pagină a operei a fost semnată de către Iuri Gomeniuk, ceea ce constituie o altă abatere de la norma legală. Iar, cele relatate confirmă faptul că Ruslan Cojocar nu a avut nicio intenție de a se declara autor al operelor, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017, chiar dacă a fost cel care a definit conceptul „Tucano Coffee” și a participat plenar la elaborarea și definitivarea unor opere.

De altfel, reclamantul a susținut că nu l-a împuternicit și nu i-a dat indicații lui Iuri Gomeniuk, în vederea indicării sale în calitate de autor, fapt confirmat de declarațiile acestuia date în cadrul ședinței de judecată. Mai mult, odată ce a aflat despre conținutul certificatului nr. 5776, la data de 21 decembrie 2018, a depus o cerere către AGEPI, prin care a informat autoritatea despre faptul că în mod eronat a fost menționat în calitate de autor al operelor respective. Totodată, a solicitat că în cazul în care există o procedură de corectare a prezentelor erori, să îi comunice printr-o scrisoare oficială. Iar, în cazul în care nu există o posibilitate de a corecta prezenta eroare, să anuleze certificatul de înregistrare nr. 5776 din 28 decembrie 2017.

În context, reclamantul a opinat că cererea de constatare și de corectare a erorilor depistate în certificat, confirmă buna - credință a sa și faptul că nu a avut intenția de a-și atribui calitatea de autor.

De altfel, Ruslan Cojocar, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș a punctat că

procedura de înregistrare a operelor de artă plastică la AGEPI s-a realizat cu încălcarea mai multor prevederi ale Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012, fapt ce atestă inexistența raportului juridic pe motivul înregistrării eronate a operelor de către Iuri Gomeniuk, ceea ce constituie temei pentru declararea nulității actului administrativ individual, adică a certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017.

La 20 septembrie 2019, Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, prin care a solicitat anularea în întregime, ca fiind ilegală și neîntemeiată a deciziei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 1799 din 21 august 2019, prin care s-a respins cererea lui Andrei Tankulevici, nr. 1172 din 28 iunie 2019, de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Этно Мотивы” și obligarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală să admită cererea lui Andrei Tankulevici nr. 1172 din 28 iunie 2019 și să înregistreze operele de artă plastică cu denumirea „Этно Мотивы”.

În susținerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că la 01 februarie 2012 a încheiat cu S.R.L. „Universul Restaurantelor” contractul individual de muncă, în temeiul căruia a fost angajat în funcția de designer.

La 03 octombrie 2016, a încheiat contractul individual de muncă nr. 019 cu S.R.L. „Tucano Coffee”, asociatul căruia este Ruslan Cojocaru.

Astfel, pe parcursul derulării raporturilor de serviciu, a realizat la comanda S.R.L. „Universul Restaurantelor”, S.R.L. „Tucano Coffee” și personal a lui Ruslan Cojocaru mai multe opere de artă plastică și alte obiecte de proprietate intelectuală, o parte considerabilă dintre care, au fost destinate la formarea stilului caracteristic al viitoarei rețele de cafenele „Tucano Coffee”, la aranjarea interiorului locațiilor, la decorarea obiectelor și mobilierului cafenelelor, etc.

Reclamantul a menționat că pe parcursul desfășurării raporturilor de muncă, sau ulterior, niciodată nu i-a fost solicitat acordul la transmiterea operelor sale către alte persoane. La fel, în toată această perioadă, niciodată nu a fost informat despre dorința sau intenția S.R.L. „Tucano Coffee” de înregistrare a operelor sale de serviciu la AGEPI.

Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi a indicat că la 28 iunie 2019, a depus la AGEPI cerere de înregistrare a Operei de artă plastică (80 de opere de artă plastică), printre care și opere ce au fost create în perioada activității sale la S.R.L. „Universul Restaurantelor” și la S.R.L. „Tucano Coffee”.

La 26 iulie 2019, AGEPI a expediat în adresa sa o notificare, prin care l-a informat despre imposibilitatea înregistrării operelor sale prezentate, pe motiv că acestea au fost deja înregistrate pe numele lui Ruslan Cojocaru și constituie obiectul unui litigiu în instanța de judecată.

Astfel, la 02 august 2019 Andrei Tankulevici a depus la AGEPI o cerere, prin care a solicitat să i se confirme sau infirme că, absolut toate operele care au fost depuse spre înregistrare, prin cererea de înregistrare a Operei de artă plastică nr. 1172 din 28 iunie 2019, au fost deja înregistrate pe numele titularului Ruslan Cojocaru; În cazul în care, nu toate operele anexate la cererea de înregistrare a Operei de artă plastică nr. 1172 din 28 iunie 2019 au fost înregistrate pe numele titularului Ruslan Cojocaru, acestea să fie înregistrate pe numele solicitantului, sau să i se comunice motivul refuzului de a înregistra aceste opere; Să i se comunice dacă refuzul de înregistrare a operelor, expus în notificarea din nr. 8709 din

26 iulie 2019 poate sau nu fi contestat, care este calea și termenul de contestare; În cazul în care notificarea din nr. 8709 din 26 iulie 2019 este definitivă, să i se comunice care este soarta operelor transmise către AGEPI, în vederea înregistrării taxei de stat achitate de către solicitant și să i se expedieze o copie a certificatului de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis pe numele titularului Ruslan Cojocaru, la care se face referire în notificarea din nr. 8709 din 26 iulie 2019, cu anexarea operelor înregistrate, care se pretind a fi identice cu operele depuse spre înregistrare de către solicitantul Andrei Tankulevici.

Iar, la 21 august 2019, AGEPI a expediat în adresa sa, decizia de respingere a înregistrării, nr. 1799, motivându-și soluția prin faptul că operele prezentate spre înregistrare au fost deja înregistrate pe numele lui Ruslan Cojocaru și aceasta constituie obiectul unui litigiu în instanța de judecată.

În opinia reclamantului, decizia AGEPI nr. 1799 din 21 august 2019 este neîntemeiată, ilegală și urmează a fi anulată. Or, este imposibil ca toate operele, care au fost depuse spre înregistrare de către Andrei Tankulevici, prin cererea din 28 iunie 2019 să se regăsească și în certificatul de înregistrare a operelor, emis pe numele lui Ruslan Cojocaru.

Așadar, în susținerea concluziei enunțate, Andrei Tankulevici a făcut referire la dispozițiile art. 4, 9 din Legea nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și ale Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012, menționând că este autorul personal și exclusiv al operelor care au fost depuse spre înregistrare prin cererea din 28 iunie 2019. Iar, Ruslan Cojocaru în mod fraudulos, fără știrea și acordul său a înregistrat aceste opere după sine.

Prin încheierea din 04 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, Ruslan Cojocaru s-a atras în proces în calitate de persoană terță (f.d.20-21, Vol.II).

La 04 noiembrie 2019 AGEPI a depus cerere, prin care a solicitat conexarea pentru a fi examinată întrun singur proces, a cauzei la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, persoană terță Ruslan Cojocaru privind anularea actului administrativ și obligarea de a înregistra operele de artă (nr. 3-3946/19), cu cauza la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Cojocaru împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, terț Andrei Tankulevici privind constatarea inexistenței raportului juridic și anularea certificatului cu radierea înregistrării din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe (f.d.30, Vol.II).

Prin încheierea din 27 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a conexas cauza nr. 3-3946/2019 intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Tankulevici împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind anularea actului administrativ și obligarea de a înregistra operele de artă, cu cauza civilă nr. 3-1115/2019 intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Cojocaru împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, terț Andrei Tankulevici privind constatarea inexistenței raportului juridic și anularea certificatului cu radierea înregistrării din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe, fiindu-le atribuit numărul unic 3-1115/2019 (f.d.58-59, Vol.I).

Prin încheierea din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Andrei Tankulevici împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității de a înregistra operele de artă plastică (f.d.108-109, Vol.I).

Prin hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Cojocar împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, terț Andrei Tankulevici cu privire la constatarea inexistenței raportului juridic pe motivul înregistrării cu încălcarea prevederilor legale a operelor, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017, anularea certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017 și radierea înregistrării respective din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe (f.d.110, Vol.I).

La 11 noiembrie 2020, în interiorul termenului prevăzut de art. 242 și art. 232 Cod administrativ, Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi a depus recurs împotriva încheierii din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și apel, iar la 22 februarie 2021 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând anularea încheierii primei instanțe cu emiterea unei noi încheieri pe fondul cauzei și casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii lui Ruslan Cojocar (f.d.117-125, 167-172, Vol.I).

Prin încheierea din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cauza s-a ridicat de la examinare în ordine de apel și s-a transmis în instanța competentă jurisdicțional pentru examinare, cu întâietate, a cererii de recurs depuse de Andrei Tankulevici împotriva încheierii din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.149-151, Vol.I).

Prin decizia din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul depus de Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi împotriva încheierii din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.159-165, Vol.I).

Prin decizia din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi și s-a menținut hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.197-212, Vol.I).

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a conchis că acțiunile AGEPI în procesul de examinare a cererii și de înregistrare a operei de artă plastică depuse de Ruslan Cojocar au fost realizate conform Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și ale Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012, cu respectarea procedurii stabilite de legislația în vigoare. Astfel, AGEPI în calitate de oficiu național în domeniul proprietății intelectuale a acționat cu bună-credință în cadrul aplicării actelor normative respective.

Iar, din considerentele expuse, instanța de apel a respins argumentele invocate de către Andrei Tankulevici în cererea de apel, catalogându-le ca fiind lipsite de substanță obiectivă, totodată relevând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe.

La 08 iulie 2021 Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi a depus recurs, iar la 29 octombrie 2021 a prezentat motivarea recursului împotriva

deciziei din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii privind anularea certificatului de înregistrare a dreptului de autor și drepturilor conexe, emis de AGEPI Seria AP 5776 din 28 decembrie 2017, în conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ.

Recurentul a precizat că la data depunerii prezentului recurs, decizia motivată a instanței de apel nu i-a fost notificată, însă aceasta a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la 29 septembrie 2021.

În susținerea recursului, recurentul a indicat că instanța de apel s-a limitat doar la analiza operațiunilor și acțiunilor întreprinse de către AGEPI în momentul înregistrării cererii depuse în numele lui Ruslan Cojocaru de înregistrare a operelor, ignorând faptul că însăși Ruslan Cojocaru, prin acțiunea sa invocă o gravă încălcare de procedură, și anume că persoana inserată în rubrica „autor”, de facto, nu este autorul operelor înregistrate.

De asemenea, Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi a invocat că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea procesuală corespunzătoare, iar decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe conțin omisiuni de motivare, ceea ce denotă examinarea superficială a cauzei și încălcarea art. 6 § 1 CEDO.

Astfel, în argumentarea concluziei enunțate, recurentul a menționat că instanța de fond, în motivarea hotărârii a omis faptul că Andrei Tankulevici a formulat o cerere cu privire la fondul cauzei, în baza art. 205 Cod administrativ, solicitând anularea Certificatului nr. AP 5776 din 28 decembrie 2017, în temeiul art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, limitându-se doar la combaterea argumentelor invocate de către Ruslan Cojocaru privind solicitarea de constatare a inexistenței raportului juridic, deși sub acest temei, acțiunea nu putea fi admisă.

Subsecvent, recurentul a notat că instanța ierarhic inferioară nu s-a expus asupra cererii sale, înaintată pe fondul cauzei, precum și a temeiului real de admitere a acțiunii, prin prisma art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, în contextul în care era evident că actul administrativ contestat, Certificatul nr. AP 5776 din 28 decembrie 2017 este nul, fiind emis cu grave încălcări de procedură. Iar, lipsa motivării corespunzătoare și desconsiderarea integrală a opiniei procesuale a terțului Andrei Tankulevici, reprezintă o încălcare gravă a dreptului la un proces imparțial și obiectiv și la o hotărâre judecătorească echitabilă și legală. Or, în condițiile în care legiuitorul a oferit persoanei terței dreptul de a-și proteja drepturile și interesele legitime pe calea înaintării unei cereri pe fond, în sensul art. 205 Cod administrativ, desconsiderarea unei asemenea cereri se egalează cu omiterea instanței de a se pronunța pe marginea unui capăt de cerere a persoanei reclamante.

De altfel, Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi a susținut că instanța ierarhic inferioară nu a elucidat pe deplin și obiectiv toate circumstanțele speței și nu a aplicat legea care trebuia aplicată.

Aici, recurentul a subliniat că pretenția sa de anulare a Certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe Seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017, este întemeiată și urma a fi admisă, în temeiul art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, în condițiile în care actul administrativ conține mai multe vicii deosebit de grave.

Iar, cel mai important viciu constituie faptul că beneficiarul actului administrativ, este persoana care nu este autorul operelor protejate prin Certificatul

nr. 5776 din 28 decembrie 2017, fapt confirmat de însăși avocatul lui Ruslan Cojocaru pe parcursul examinării cauzei.

În context, recurentul a relevat că, în condițiile în care s-a demonstrat că solicitantul Certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017 nu este autor al operelor supuse înregistrării, procedura de emitere a actului administrativ a fost grav viciată. Prin urmare, alegațiile lui Ruslan Cojocaru precum că, mandatarul său, Iuri Gomeniuk nu ar fi avut împuterniciri valabile pentru depunerea cererii de înregistrare a obiectelor dreptului de autor, sunt declarative și nefondate. Or, Ruslan Cojocaru a confirmat că deja de mai mulți ani și de mai multe ori, a apelat la acest mandatar cu diferite ocazii, pentru ca acesta să-i reprezinte interesele la AGEPI. Ruslan Cojocaru a emis pe numele lui Iuri Gomeniuk procură/procuri de reprezentare la AGEPI, în temeiul cărora a și fost depusă cererea de înregistrare a obiectelor dreptului de autor. Iar, cele relevate, denotă incontestabil faptul că Iuri Gomeniuk nu a acționat din propria inițiativă în procesul acestei înregistrări. Or, acestuia i-au fost transmise operele și i s-a comunicat că ele urmează a fi înregistrate, fiindu-i achitate serviciile prestate. De altfel, însăși cererea de înregistrare se supune unei taxe de stat, prevăzute de Hotărârea de Guvern nr. 89 din 10 februarie 2012.

Mai mult, alegațiile lui Ruslan Cojocaru referitor la asemănarea semnăturilor din procuri, nu sunt nimic altceva decât o încercare de mimare a unei expertize grafoscopice, care de altfel, nu a fost solicitată de către acesta, deoarece ar confirma valabilitatea semnăturilor aplicate pe aceste procuri.

Făcând referire la dispozițiile art. 242 alin. (2) și art.249 alin. (1) din Codul Civil (în redacția în vigoare la momentul depunerii cererii de înregistrare a operelor), recurentul a notat că la caz, principala acțiune concludentă, care demonstrează faptul că, Ruslan Cojocaru a confirmat acțiunile reprezentantului său, îl reprezintă acel fapt că, de la emiterea certificatului în decembrie 2017 și până în decembrie 2018, acesta nu a întreprins nicio acțiune pentru a solicita revocarea actului, pe care el acum îl consideră a fi ilegal.

În opinia recurentului, scopul real urmărit de Ruslan Cojocaru pe tot parcursul examinării cauzei, a fost de a induce în eroare instanța de judecată, în vederea obținerii unei hotărâri judecătorești favorabile sie. Or, pentru acesta va fi favorabilă o hotărâre judecătorească, prin care va fi, în esență, constatată legalitatea Certificatului, în care el este indicat în calitate de autor al operelor înregistrate.

La 29 octombrie 2021, în adresa lui Ruslan Cojocaru și AGEPI a fost expediată copia recursului depus de Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Deși Ruslan Cojocaru și AGEPI au recepționat copia recursului, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei, aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În corespundere cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din același Cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi s-a conformat dispozițiilor art. 245 Cod administrativ și a depus recursul și motivarea recursului în termen. Or, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 15 iunie 2021 și recepționată de către recurent la 05 octombrie 2021 (f.d.218, Vol.I).

Prin încheierea din 01 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de către Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători.

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

În conformitate cu art. 194 alin. (2) coroborat cu prevederile art. 21 și art. 36 din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, decizia din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi casată cu restituirea cauzei instanței de apel spre rejudecare, în alt complet de judecată din următoarele motivele.

Din materialele cauzei rezultă că la 03 octombrie 2016, în baza Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, între Andrei Tankulevici, denumit în continuare „Autor” și SC „Tucano Coffee”, numit în continuare „Beneficiar”, în persoana administratorului Stelian Rusu, care acționează în baza statutului a fost încheiat contractul de cesiune a drepturilor de autor nr. MV 7/7/7, prin care „Autorul” s-a obligat să transmită „Beneficiarului”, în baza prezentului contract, drepturile de autor obținute în urma creării Operelor în baza contractului individual de muncă nr. 013 din 03 octombrie 2016 (f.d.35-38, Vol.I)

La 15 noiembrie 2017, Ruslan Cojocaru în calitate de autor și titular al drepturilor patrimoniale, reprezentat de Iuri Gomeniuk a depus la AGEPI cererea nr. 522 de înregistrare a operei de artă plastică „Tucano Design” (f.d.10, dosar. Nr.5776).

La 28 decembrie 2017 AGEPI a emis Certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe Seria AP nr. 5776, cu denumirea obiectului „Tucano Design”, care a fost înregistrat la 15 noiembrie 2017 în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe, autor și titularul drepturilor patrimoniale fiind indicat Ruslan Cojocaru (f.d. 9, Vol.I).

Prin cererea nr. 4591 din 27 decembrie 2018, Ruslan Cojocaru, făcând referire la Certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe Seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017, a informat AGEPI despre faptul că mandatarul autorizat Iuri Gomeniuk eronat a înregistrat din numele său drepturile patrimoniale ce aparțin companiei SRL „Tucano Coffee”, la care are calitatea de asociat 100 %, dar și greșit a fost indicat în calitate de autor. Totodată, solicitând ca în cazul în care există o procedură de corectare a erorilor menționate să fie informat prin scrisoare, iar în cazul în care nu există, să fie anulat certificatul nominalizat (f.d.4, dosar nr. 5776; f.d.5, Vol.I).

Prin răspunsul nr. 166 din 21 ianuarie 2019 AGEPI i-a comunicat lui Ruslan Cojocaru că, în temeiul pct. 42 din Regulamentul cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012, titularul dreptului de autor poate fi modificat în cazul transmiterii drepturilor patrimoniale. Astfel, la cererea de modificare a titularului drepturilor patrimoniale, AGEPI emite decizia de modificare a titularului de drepturi patrimoniale, în baza căreia în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe, se înregistrează modificările respective și se eliberează o adeverință, care este parte componentă a certificatului de înregistrare eliberat anterior. Pentru efectuarea acestor proceduri, odată cu cererea de modificare la AGEPI, se depune și setul de documente care atestă transmiterea drepturilor patrimoniale (contracte, copii ale certificatelor de înregistrare a întreprinderii/copii ale actelor de identitate, temeiul transmiterii drepturilor). Totodată, la informat că solicitarea privind anularea Certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017, ține de competența instanței de judecată (f.d.6-7, Vol.I).

La 28 iunie 2019, Andrei Tankulevici în calitate de autor și titular al drepturilor patrimoniale, a depus la AGEPI cererea nr. 1172 de înregistrare a operei de artă plastică „Этно Мотивы” (f.d.39-40, Vol.I).

Prin decizia AGEPI nr. 1799 din 21 august 2021 s-a respins înregistrarea operei de artă plastică „Этно Мотивы” în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe, deoarece a fost deja înregistrată pe numele titularului Ruslan Cojocaru, conform certificatului de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, în temeiul pct. 32 subpct.3) din Regulamentul cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012, precum și din considerentul că constituie obiectul unui litigiu în instanța de judecată și nu există o hotărâre definitivă în această privință, în temeiul pct. 32 subpct. 5) din Regulamentul nominalizat (f.d.19, Vol.II).

Iar, prin notificarea nr. 8709 din 26 iulie 2019, AGEPI i-a comunicat lui Andrei Tankulevici că opera nu poate fi înregistrată, deoarece a fost deja înregistrată pe numele titularului Ruslan Cojocar, conform certificatului de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, în temeiul pct. 32 (3) din Regulamentul cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012, precum și din considerentul că constituie obiectul unui litigiu în instanța de judecată și nu există o hotărâre definitivă în această privință, în temeiul pct. 32 (5) din Regulamentul nominalizat (f.d.41, Vol.I).

Prin încheierea din 27 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-au conexasă pentru examinare într-o singură procedură, cauza nr. 3-3946/2019 intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Tankulevici împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind anularea actului administrativ și obligarea de a înregistra operele de artă, cu cauza nr. 3-1115/2019 intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Cojocar împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, terț Andrei Tankulevici privind constatarea inexistenței raportului juridic și anularea certificatului, cu radierea înregistrării din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe, fiindu-le atribuit numărul unic 3-1115/2019, care ulterior pe parcursul examinării a fost concretizată de către reclamanti.

Prin încheierea din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, menținută prin decizia din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Andrei Tankulevici împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității de a înregistra operele de artă plastică.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii lui Ruslan Cojocar pe care a respins-o integral.

Examinând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul depus de Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi și a menținut hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.197-212, Vol.I).

Judecând cauza în ordine de recurs completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță și instanța de apel au judecat cauza și au ajuns la o concluzie pripită, fapt ce rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele și aplicarea corectă a normelor de drept material.

Mai mult, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, conchide că concluziile instanței de apel și ale primei instanțe expuse în hotărârile judecătorești sunt în contradicție cu materialele cauzei, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost apreciate, conform cerințelor legislației în vigoare și eronat au fost aplicate normele de drept material.

Aspectele menționate conduc la concluzia că procedura desfășurată în instanța de apel și prima instanță nu corespunde exigențelor art. 6 din Convenția Europeană

a Drepturilor Omului, iar modalitatea în care a fost examinată cauza în fond și în ordine de apel nu poate echivala cu soluționarea efectivă a cauzei, astfel, fiind impusă casarea deciziei instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Instanța de recurs consideră necesar de a reitera că Codul administrativ consacră principiul general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Această dispoziție este edictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.

Întru satisfacerea acestui principiu, judecătorii fondului sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.

În acest sens legiuitorul a investit apelul cu efect devolutiv, care presupune că instanța de apel rejudecă în fapt și în drept, ceea ce apelantul a înțeles să atace din hotărârea primei instanțe, precum și efectuează o nouă examinare în fond.

Astfel, instanța de apel avea obligația de a examina în tot apelul și de a răspunde la toate întrebările ridicate în fața instanței, atât ca instanță de apel, cât și ca instanță investită să judece cauza în fond. Or, aceasta este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, cât și în acțiune. Este inadmisibil ca un motiv de apel să fie refuzat pentru discuție pentru motive formale, sau să fie omis de către instanța de apel. Instanța de apel trebuia să cerceteze și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate, iar în caz de nerespectare a acestor reguli, decizia instanței de apel se consideră neîntemeiată și pasibilă casării de către instanța de recurs.

Instanța de recurs relevă că conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Prin urmare, regulile stabilite în Codul de procedură civilă se aplică numai în completarea Codului administrativ.

Conform art. 219 alin.(3) Cod administrativ, instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele importante speței, s-a abținut de a răspunde la toate întrebările de drept ridicate în fața sa, fapt prin ce a emis o hotărâre nemotivată.

Așadar, pentru a elucida aspectele abordate, instanța de recurs consideră că trebuie să opereze cu prevederile art. 390, alin. (1), lit. e) și f) din Codul de procedură civilă, conform cărora decizia instanței de apel trebuie să conțină: motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă, precum și concluziile instanței de apel în urma examinării apelului.

La fel, instanța de recurs relevă că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea

ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

În aceeași ordine de idei, potrivit jurisprudenței stabilite, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a învederat că unul din principiile legate de administrarea corectă a justiției se referă la hotărârile instanțelor de judecată, care ar trebui să explice în mod adecvat raționamentele pe care se bazează. Măsura în care se aplică această obligație de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie determinată în funcție de circumstanțele cauzei (a se vedea *Moreira Ferreira*, ibidem, parag. 84; *Orlen Lietuva LTD. vs Lituania*, 29 ianuarie 2019, parag. 82).

Procedând la examinarea fondului recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție învederează că exigența motivării hotărârii judecătorești este o garanție a caracterului echitabil al procedurii și împotriva arbitrariului instanței de judecată. În acest caz, instanța de apel are obligația de a indica motivele raționamentelor sale și să facă referire la legea guvernantă a speței. Pe baza acestei analize juridice, instanța de apel trebuie să tragă concluziile de rigoare în urma examinării cererilor de apel. Etapele menționate trebuie să fie consecutive și să se afle într-o strânsă legătură logică, ceea ce consolidează ipoteza că soluția finală a instanței de judecată urmează să rezulte din partea motivată a hotărârii judecătorești.

Aici, instanța de recurs notează că în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a constatat în mod frecvent încălcări ale articolului 6 parag. 1 din Convenție, în special, în cauzele care ridicau probleme cu privire la motivarea hotărârilor judecătorești (a se vedea *Fomin vs Moldova*, 11 octombrie 2011, parag. 31 și 34; *Mitrofan vs Moldova*, 15 ianuarie 2013, parag. 54; *Lebedinschi vs Moldova*, 16 iunie 2015, parag. 31, 36; *Nichifor vs Moldova*, 20 septembrie 2016, parag. 30). Astfel, constatările de mai sus în sine ar putea fi o bază temeinică pentru stabilirea încălcării articolului 6 din CEDO.

La acest capitol, instanța de recurs urmează să verifice dacă instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au expus asupra tuturor pretențiilor invocate, asupra tuturor argumentelor înaintate și dacă au stabilit toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului și au aplicat corect normele de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Potrivit art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

În sensul art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este

orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În corespundere cu art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 20 Cod administrativ stipulează că dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Iar, conform art.39 alin. (1) și (2) Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit.

Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

În corespundere cu art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Astfel, potrivit art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile.

Subsecvent, instanța de recurs învederează și dispozițiile Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care la art. 3 stipulează că în prezenta lege se utilizează următoarele noțiuni: *autor* - persoană fizică prin a cărei activitate creatoare a fost creată opera.

Articolul 4 alin. (1) lit.g) al Legii menționate stipulează că Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (în continuare - AGEPI): recepționează și examinează cererile de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și ale drepturilor conexe, înregistrează și eliberează, în numele statului, certificate de înregistrare a acestora.

Conform pct.3 din Regulamentul cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012, cererea de înregistrare a obiectului dreptului de autor și drepturilor conexe (în continuare – cerere) asupra unei opere publicate sau nepublicate, se depune la AGEPI de către solicitant personal sau prin intermediul unei persoane împuternicite prin procură eliberată, în condițiile legii, în decursul termenului de protecție a dreptului de autor.

Potrivit pct. 5 subpct. 1)-7) al Regulamentului indicat, cererea se completează pe un formular-tip, aprobat de către AGEPI și include: data și numărul de intrare a cererii la AGEPI (se completează de către AGEPI); datele de identificare ale solicitantului: în cazul persoanelor fizice – numele, prenumele, adresa completă, telefonul, faxul cu prefixul zonei, adresa de e-mail; în cazul persoanelor juridice –

denumirea oficială, sediul, inclusiv adresa și denumirea oficială a țării de origine, telefonul, faxul cu prefixul zonei, adresa de e-mail. Persoanele fizice și juridice din Republica Moldova vor indica, de asemenea, și numărul de identificare de stat unic (IDNO/IDNP); numele, prenumele autorului și pseudonimul, după caz, ale coautorilor, dacă există, adresa completă și denumirea oficială a țării al cărei cetățean este (în cazul apatrizilor – țara în care are domiciliul, iar în lipsa acestuia – țara în care are o întreprindere industrială sau comercială), telefonul, faxul cu prefixul zonei, adresa de e-mail; solicitarea de înregistrare a obiectului, cu specificarea denumirii, limbii în care obiectul este expus, domeniul obiectului, publicat sau nepublicat; datele de identificare ale titularului drepturilor patrimoniale: în cazul persoanelor fizice – numele, prenumele, adresa completă, telefonul, faxul cu prefixul zonei, adresa de e-mail; în cazul persoanelor juridice – denumirea oficială, sediul, inclusiv adresa și denumirea oficială a țării de origine, telefonul, faxul cu prefixul zonei, adresa de e-mail. Persoanele fizice și juridice din Republica Moldova vor indica, de asemenea, și numărul de identificare de stat unic (IDNO/IDNP); semnătura solicitantului, cu indicarea în clar a numelui și prenumelui, data semnării cererii (dacă solicitantul este o persoană juridică, cererea se semnează de conducătorul unității, fiind indicată funcția, numele și prenumele semnatarului); dacă cererea este depusă prin intermediul reprezentantului, aceasta este semnată de către reprezentant, indicându-se numele și prenumele reprezentantului, adresa completă și denumirea oficială a țării al cărei cetățean este.

În corespundere cu pct.6 subpct. 1)-6) al Regulamentului menționat, la cerere se anexează: obiectul (opera) propriu-zis sau materialul identificator prezentat spre înregistrare, în două exemplare identice, cu semnătura autorilor pe fiecare pagină. Materialele identificatoare sînt originale și nu descrieri ale operelor; procura eliberată în condițiile legii, dacă cererea se depune prin intermediul reprezentantului sau de către o terță persoană, împuternicită de autor(i); dovada de plată a taxei, în cuantumul stabilit, sau documentul care confirmă înlesnirea, după caz; copia actelor de identitate ale autorilor; contractul de autor în cazul transmiterii drepturilor patrimoniale, întocmit în conformitate cu art.30 și 31 din [Legea nr.139 din 2 iulie 2010](#) privind dreptul de autor și drepturile conexe; alte documente, precum: copia certificatului de înregistrare a întreprinderii (dacă titularul este o persoană juridică), certificatul de moștenitor, certificatul de deces al autorului (în cazul în care obiectul este înregistrat de către succesorul(ii) de drepturi), documentele ce confirmă înlesnirile la plata taxei pentru pensionari, studenți și invalizi.

Potrivit pct. 32 subpct. 1)-6) al Regulamentului enunțat, AGEPI este în drept să respingă înregistrarea operei prezentate de solicitant în următoarele cazuri: nu sînt îndeplinite cerințele specificate în prezentul Regulament; opera nu constituie obiect al dreptului de autor sau al drepturilor conexe; obiectul prezentat a fost deja înregistrat în Registrul de Stat; opera derivată prejudiciază drepturile autorului operei originale; opera prezentată constituie obiectul unui litigiu în instanța de judecată și nu există o hotărîre definitivă în această privință; denumirea operei contravine bunelor moravuri.

În conformitate cu pct. 33 din Regulamentul nominalizat, decizia motivată cu privire la respingerea înregistrării obiectului se expediază solicitantului, în termen de 30 de zile lucrătoare din data depunerii cererii.

Iar, conform pct. 34 al aceluiași Regulament, decizia de respingere poate fi contestată de către solicitant în instanța de judecată.

De asemenea, în conformitate cu pct. 35 al Regulamentului invocat, în cazul în care cererea îndeplinește condițiile stabilite în prezentul Regulament, AGEPI, în termen de 30 de zile lucrătoare, înscrie datele cu privire la înregistrarea operei în Registrul de Stat și eliberează solicitantului certificatul de înregistrare a obiectului.

Potrivit pct. 37 subpct. 1)-4) din Regulamentul cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012, după înregistrarea obiectului în Registrul de Stat, cu condiția achitării taxei stabilite, titularului i se eliberează certificatul de înregistrare care va include: seria, numărul și data înregistrării în Registrul de Stat; denumirea obiectului; numele și prenumele autorilor, titularului(ilor) de drepturi conexe; numele (denumirea) titularului drepturilor patrimoniale.

Iar, conform pct. 45 al aceluiași Regulament, în cazul în care după înregistrare se constată că persoana care solicită înregistrarea obiectului în Registrul de Stat a prejudiciat dreptul de autor sau drepturile conexe ale altor persoane, ea poartă răspundere în conformitate cu legislația civilă, contravențională sau penală.

Așadar, având în vedere normele de drept material enunțate, ținând cont de materialele cauzei și argumentele participanților la proces invocate pe parcursul examinării cauzei, inclusiv în cererea de recurs depusă de Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate și premature concluziile instanței de apel și ale primei instanțe privind netemeinicia acțiunii depuse de Ruslan Cojocar.

Astfel, referitor la pretenția reclamantului Ruslan Cojocar privind anularea certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017 și radierea înregistrării respective din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe, instanțele ierarhic inferioare au menționat că toate acțiunile AGEPI în procesul de examinare a cererii și de înregistrare a operei de artă plastică depusă de către Ruslan Cojocar au fost realizate cu respectarea procedurii stabilite, conform Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2012, acționând cu bună-credință în cadrul aplicării actelor normative respective.

Aici, instanța de recurs reiterează că la 15 noiembrie 2017, pe adresa de e-mail a AGEPI a fost depusă în format electronic cererea de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” cu nr. 522, solicitant, autor și titular al drepturilor patrimoniale fiind indicat Ruslan Cojocar, iar în calitate de reprezentant al beneficiarului Iuri Gomeniuk, împuternicit prin procura pentru mărci validă în Republica Moldova din 12 august 2017, valabilă pe un termen de 2 ani (f.d. 7-8, 10 dosar administrativ). Totodată, la cererea de înregistrare au fost anexate 55 fotografii color în 2 exemplare, copia buletinului de identitate a solicitantului, autorului și titularului drepturilor patrimoniale Ruslan Cojocar și nota de plată a taxei (f.d. 6, 9 dosar administrativ).

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că pct. 6 subpct. 1) din Regulamentul cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012, stipulează expres că la cererea de înregistrare a obiectului dreptului de autor și drepturilor conexe se anexează

obiectul (opera) propriu-zis sau materialul identificator prezentat spre înregistrare, în două exemplare identice, cu semnătura autorilor pe fiecare pagină. Materialele identificatoare sînt originale și nu descrieri ale operelor.

În susținerea cererii de chemare în judecată Ruslan Cojocaru a accentuat că cererea de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” cu nr. 522 a fost depusă de Iuri Gomeniuk fără acordul său, iar pe aceasta precum și anexele la ea nu se regăște semnatura sa.

De altfel, fiind audiat în calitate de martor în prima instanță, Iuri Gomeniuk a afirmat cele menționate de reclamantul Ruslan Cojocaru, indicând că cererea de înregistrare a operei a fost semnată și depusă de el personal, în lipsa indicațiilor lui Ruslan Cojocaru, dar ale juristului acestuia Alexandru Moraru, care i-a comunicat să înregistreze drepturile de autor pe numele lui Andrei Tankulevici, însă din greșeală a înregistrat totul pe numele reclamantului. La fel, a susținut că cunoștea că autorul acestor opere este Andrei Tankulevici.

Prin urmare, având în vedere cele constatate, instanța de recurs relevă că instanța ierarhic inferioară a omis să stabilească cu exactitate de către cine a fost semnată și depusă cererea de înregistrare a obiectului dreptului de autor și drepturilor conexe, la care a fost anexat obiectul (opera) propriu-zis sau materialul identificator prezentat spre înregistrare, adică acele 55 de fotografii color în 2 exemplare, precum și cui aparține semnătura aplicată pe fiecare pagină a acestuia, sau altfel spus, dacă au fost respectate prevederile pct. 6 subpct. 1) din Regulamentul cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012 la prezentarea cererii.

Or, Curtea de Apel Chișinău s-a limitat doar la concluzia că AGEPI a emis certificatul nr. 5776 din 28 decembrie 2017 conform prevederilor legale, însă fără a analiza minuțios, prin prisma normelor de drept relevante speței, circumstanțele sus-menționate și a aduce o argumentare amănunțită în acest sens.

Cu titlu subsidiar, instanța de recurs notează că în cererea de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” cu nr. 522, la compartimentul nr. VII „Persoana care a prezentat cererea, alta decât solicitantul, reprezentantul (nume complet, act de identitate)” a fost indicat Ruslan Cojocaru.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău nu a analizat corectitudinea întocmirii și prezentării cererii de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” cu nr. 522, în condițiile în care însăși Ruslan Cojocaru a indicat că aceasta nu a fost prezentată de el, dar de Iuri Gomeniuk (f.d.10-verso, dosar nr. 5776).

Or, declarația pe propria răspundere că obiectul prezentat spre înregistrare este original și respectă prevederile legislației dreptului de autor și drepturilor conexe, semnată Iuri Gomeniuk, indicată în cererea de înregistrare a operei de artă plastică și reținută de instanța de apel, nu atestă veridicitatea actelor prezentate.

Subsecvent, instanța de recurs notează că instanța ierarhic inferioară a constatat că Ruslan Cojocaru, prin acțiunea formulată a solicitat radierea sa doar de la rubrica „autor” al operei respective, deoarece eronat a fost indicat de către reprezentantul său, Iuri Gomeniuk, însă pretinde la calitatea sa de titular al drepturilor patrimoniale asupra operei de artă plastică „Tucano Design”, pretenție pe care a catalogat-o ca fiind neîntemeiată.

Or, la acest capitol, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că pe parcursul examinării

cauzei în instanța de fond, reclamantul Ruslan Cojocar, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat constatarea inexistenței raportului juridic, pe motivul înregistrării cu încălcarea prevederilor legale a operelor, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017, anularea certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017 și radierea înregistrării respective din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe (f.d. 70-71, Vol.I).

Prin urmare, din cererea de concretizare a acțiunii rezultă că reclamantul Ruslan Cojocar a solicitat anularea integrală a certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017 și radierea înregistrării respective din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe, fapt ce denotă că acesta nu pretinde la calitatea de autor sau de titular al drepturilor patrimoniale asupra operei de artă plastică „Tucano Design”.

De altfel, aceste circumstanțe, nu au fost elucidate și stabilite cu certitudine de către instanța de apel. Iar, asupra pretenției privind constatarea inexistenței raportului juridic pe motivul înregistrării cu încălcarea prevederilor legale a operelor, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017, instanțele ierarhic inferioare s-au expus într-un mod evaziv, din care nu pot fi stabilite temeiurile respingerii acesteia.

Mai mult, instanța de apel a respins argumentele apelantului Andrei Tankulevici ca fiind lipsite de substanță obiectivă într-un mod general, fără a le examina la justa lor valoare și a argumenta netemeinicia acestora.

La acest capitol, instanța de recurs relevă că conform art. 205 alin. (1), (2) lit. a)-d) și alin. (5) Cod administrativ, la examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sînt afectate de litigiul în cauză.

Dacă un terț participă la raportul juridic litigios în așa fel încât hotărârea instanței de judecată ar interveni direct în drepturile lui, atunci această persoană terță trebuie atrasă în proces. Această prevedere se aplică, în special, când: o persoană contestă actul administrativ individual favorabil eliberat unui terț sau cere constatarea nulității acestuia; o persoană contestă un act administrativ individual defavorabil emis la cererea unui terț sau cere constatarea nulității acestuia; o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual defavorabil pentru un terț; o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual favorabil pentru ea și favorizarea poate fi acordată numai o singură dată sau doar pentru un număr limitat de persoane.

Orice terț atras în proces poate înainta atât cereri procesuale, cât și cereri de alăturare la cererea reclamantului sau pârâtului cu privire la fondul cauzei. Terțul atras în proces poate depune o cerere proprie cu privire la fondul cauzei doar în cazurile prevăzute la alin.(2).

Din materialele cauzei rezultă că prin încheierea din 04 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, Andrei Tankulevici s-a atras în proces în calitate de terț (f.d.52-53, Vol.I).

În cadrul ședinței de judecată în prima instanță din 09 iulie 2020, Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi a depus o cerere cu privire la fondul cauzei, în temeiul art. 205 Cod administrativ, prin care a solicitat admiterea acțiunii lui Ruslan Cojocar și anularea Certificatului de înregistrare a obiectelor

dreptului de autor și drepturilor conexe Seria AP 5776 din 28 decembrie 2017, în conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ (f.d.69, Vol.I).

Analizând hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanțele ierarhic inferioare au omis să examineze și să se expună asupra cererii cu privire la fondul cauzei din 09 iulie 2020, fapt ce atestă încălcarea normelor de drept procesual la soluționarea litigiului și îngrădirea dreptului terțului la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 CEDO.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie pripită și nu a elucidat toate circumstanțele cauzei și a aplicat în mod eronat normele de drept material, dar și ținând cont că lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Or, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

Iar, o altă soluție decât aceea de trimitere a cauzei spre rejudecare ar echivala cu o validare și protejare a unor încălcări grave ale legii procedurale și materiale săvârșite de instanța de apel și cu o periclitate a sistemului judiciar în ansamblu, întrucât, dacă modul de abordare al Curții de Apel Chișinău ar fi însușit și de alte instanțe, s-ar ajunge la o inexistență, de fapt, a instanțelor de al II-lea grad de jurisdicție, la inutilitatea unei judecăți și, implicit, la o atingere severă adusă drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor.

Cu titlu subsidiar, prin prisma normelor procedurale enunțate, precum și în sensul art. 6§1 al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

În contextul dat, instanța de recurs reține că cele descrise cert indică la examinarea superficială a cauzei, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea cerințelor reclamantului Ruslan Cojocaru și a drepturilor terțului Andrei Tankulevici, prin prisma prevederilor normelor de drept material și procedural menționate supra.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei acțiunii, urmează să verifice cerințele prin prisma argumentelor și probelor participanților la proces, ca în consecință soluția adoptată să fie legală și întemeiată. Caracterul peremptoriu al concluziei instanței de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu circumstanțele cauzei, probele

administrative și cercetate și normele de drept material și procedural aplicabile raportului litigios.

Altfel spus, anterior pronunțării unei decizii la caz, instanța de apel urmează să stabilească cu certitudine pretențiile reclamantului Ruslan Cojocaru, corectitudinea întocmirii și prezentării cererii de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” cu nr. 522, precum și dacă au fost respectate de către AGEPI prevederile legislației pertinente la emiterea Certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe Seria AP nr. 5776 cu denumirea obiectului „Tucano Design”, care a fost înregistrat la 15 noiembrie 2017 în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe, inclusiv prin prisma argumentelor invocate de Andrei Tankulevici, iar ulterior să emită o soluție legală și întemeiată, în care să se pronunțe și asupra cerințelor lui Andrei Tankulevici asupra operei de artă vizată în litigiu, invocate în cererea cu privire la fondul cauzei din 09 iulie 2020.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Andrei Tankulevici, reprezentat de avocatul Boris Malachi.

Se casează integral decizia din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ruslan Cojocaru împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, terț Andrei Tankulevici privind constatarea inexistenței raportului juridic și anularea certificatului cu radierea înregistrării din Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe, și la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Tankulevici împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, persoană terță Ruslan Cojocaru privind anularea actului administrativ individual, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Nina Vascan